

Tednik Učiteljski Tovariš.

Glasilo avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva.

Štev. 19.

V Ljubljani, 11. velikega travna 1906.

XLVI. leto.

»Učiteljski Tovariš« izhaja vsak petek. Ako je na ta dan praznik, izide list dan pozneje. Vse leto stoji 8 K, pol leta 4 K, četrt leta 2 K. Spise je pošiljati samo na naslov: Uredništvo »Učiteljskega Tovariša« v Ljubli. Naročnino prejema Francišek Ōrnagoj, nadučitelj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko. — Rokopisov ne vračamo. — Oglasi in poslanice stanejo za stran 30 K, pol strani 16 K, 1/2 strani 10 K, 1/4 strani 8 K, 1/8 strani 4 K; manjši inserati po 30 h petit-vrsta. Večkratno objavlanje po dogovoru. Priloge poleg poštnine 6 K.

Vsebina: Poziv! — Shod »učiteljskih vzgojiteljev« na Dunaju. — Naš denarni zavod. — K poglavju o učiteljici. — Učiteljicam. — Iz slovanskih pedagoških časnikov. — Šola in birokratizem. — Iz naše organizacije. — Vestnik. — Listnica uredništva. — Inserati.

Poziv!

Ko nam je došlo obvestilo, da bo letos o Binkoštih dična »Zaveza avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev« zborovala v našem prijaznem trgu, se nas je polastila velika radost. Sestavljen se je podpisani krajni odbor, da ukrene vse potrebno za dostojen sprejem dragih nam gostov!

Kamorkoli ste došli, vrli vzgojitelji in vzgojiteljice naše mladine, povsod se Vam je priredil časten in sijajen sprejem. Zaradi v novjšem času nastalega neugodnega preobrata razmer na naših bojovnih tleh Vam ne bomo mogli nuditi tako krasnega sprejema, kakor smo prvotno nameravali, vendar se hočemo potruditi, da ne bomo zaostajali za drugimi enakimi kraji. Zagotavljamo Vas pa, da Vam bodo odprta naša srca, da bo naše zavedno prebivalstvo, ki se je že ob vsaki priliki pokazalo toliko požrtvovalno in gostoljubno, tudi iz Koroškega, Kranjskega, Primorskega in Štajerskega došlemu učiteljstvu izkazalo isto prijaznost in navdušenost, kakršno je pokazalo radovoljno že mnogokrat proti gostom!

Tovariši, tovarišice! Udeležite se zborovanja v najmnogobrojnem številu ter pokažite s tem, da umevate pomen in važnost stanovske organizacije!

Pravi prijatelji šole nas nikoli niso pustili osamljenih; zatoorej upamo, da bodo tudi letos mnogobrojno počastili »Zavezino« zborovanje!

Slovensko učiteljstvo! V čim večjem številu nas posetiš, tem večje bo naše veselje, tem večji naš ponos!

Krajni odbor za XVIII. glavno skupščino v Šoštanju,

dne 1. vel. travna 1906.

Častni predsednik: Ivan Vošnjak, dežel. poslanec, tvorničar; predsednik: Ivan Koropec, učitelj; podpredsednik: Fran Skaza, učitelj; I. tajnik: Jožef Armič, učitelj; II. tajnik: Makso Hočevnar, učitelj.

Vse p. n. udeležnice in udeležence XVIII. »Zavezine« skupščine, ki želijo stanovanja, prosijo podpisani vljudno, da se najpozneje do 27. t. m. pri njem zglasijo. Tudi se naj javijo vsi, ki se nameravajo udeležiti banketa. Banket

bo v hotelu »Avstrija«. Kuvert brez pijače stane 2 K. Ta znesek naj se blagovoli oglasu priložiti.

P. n. udeleženci ravnaajo v svojo korist, ako se pozivu točno odzovejo, odboru pa bo delo zdajno olajšano!

Makso Hočevnar, učitelj v Šoštanju.

Shod „učiteljskih vzgojiteljev“ na Dunaju.

Od 7. do 10. aprila t. l. se je vršil na Dunaju drugi avstrijski shod »učiteljskih vzgojiteljev« (učiteljskih profesorjev in vadniških učiteljev). Izmed Slovencev nas je bilo le troje iz Ljubljane: gg. tovariša Krulec in Suher (g. Suher je razstavil risbe) pa jaz; iz Kopra je bil g. Spintre.

Uredništvo »Uč. Tovarša« me je naknadno naprosilo, naj bi mu kaj poročal o tem zborovanju, posebe še o stališču, ki sem ga zavzemal na shodu. Tej želji hočem ugoditi z nastopnimi konkretnimi podatki.

Šel sem na Dunaj z namero, da pridobim odobritev zborovalcev za sledeče teze:

1.) Učitelj mora vladati učni jezik, to je, materinščino svojih učencev; mora razpolagati s potrebno znanstveno terminologijo onega jezika in se v njem spretno izražati.

2.) S samim podajanjem dotičnih besed še terminologija davno ne postane svobodno razpoloživa last tistega, ki bi se je naj naučil; saj jezik sploh ni le vsota besed. Svobodno razpoloživa last postane terminologija šele po praktičnem uporabljanju.

3.) Učitelja je (zato) treba vzgajati v tistem jeziku, v katerem mu bo kasneje samemu poučevati.

4.) Noben učni predmet ne sme trpeti zaradi težave (neumljivosti) učnega jezika.

5.) Nobenega učnega jezika načeloma ni smatrati sredstvom za priučenje drugega jezika; vsak je namreč samemu sebi namen.

Vse te teze so bile sprejete enoglasno — in bilo nas je navzočih nad 300, velika večina Nemcev, le nekaj Čehov